

256/2001 Sb.

ZÁKON

ze dne 29. června 2001

o pohřebnictví a o změně některých zákonů

ve znění zákona č. 479/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 122/2004 Sb., zákona č. 67/2006 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb.,

zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 202/2015 Sb. a zákona č. 193/2017 Sb.

(zkráceno - text neobsahující změny byl vypuštěn)

§ 2

Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) tělem zemřelého lidskými pozůstatky mrtvé lidské tělo, nebo jeho části do pohřbení, pokud není za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ²⁶⁾ použito ~~použity~~ pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům; tělem zemřelého je i tělo mrtvě narozeného dítěte.
- b) jinými lidskými pozůstatky plod po potratu, včetně biologických zbytků potratu, není-li možné je od plodu oddělit, a zpopelněny ve spalovně poskytovatele zdravotních služeb podle zvláštního právního předpisu; jiným lidským pozůstatkem je vždy plod po umělém přerušení těhotenství.
- c) lidskými pozůstatky tělo zemřelého a jiné lidské pozůstatky.
- ~~d)~~ lidskými ostatky lidské pozůstatky po pohřbení,
- ~~e)~~ pohřbením uložení lidských pozůstatků do hrobu nebo hrobky na veřejném nebo neveřejném pohřebišti nebo jejich zpopelnění v krematoriu,
- ~~f)~~ veřejným pohřebištem prostor určený k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení zpopelněných lidských ostatků v podobě míst pro hroby a hrobky nebo úložiště jednotlivých uren nebo rozptylové či vsypové louky nebo jejich kombinace,
- ~~g)~~ hrobovým místem místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren, nebo na vsypové louce.
- ~~h)~~ balzamací úprava lidských pozůstatků zamezující rozvoji posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem,
- ~~i)~~ g) konzervací úprava lidských pozůstatků zpomalující rozvoj posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem,
- ~~j)~~ h) úpravou těla zemřelého jeho lidských pozůstatků jejich úprava před pietním uložením do konečné rakve, zejména umývání, holení, stříhání, kosmetické úpravy a, oblečení do šatů nebo rubáše,
- k) konečnou rakví pevně zavřená rakve s lidskými pozůstatky určená pro jejich pohřbení, vyrobená z dřevěných desek nebo desek na bázi dřeva a splňující kritéria pevnosti rakve pro pohřbení nebo alespoň parametry ve shodě s určenou normou, definovanou v § 4a zákona o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů.
- ~~l)~~ konečnou rakví rakev, v níž jsou lidské pozůstatky pohřbeny,
- j) totožností jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a státní příslušnost zemřelého, a
- ~~m)~~ k) exhumací vyzdvižení lidských ostatků nebo urny s manipulací s nezetlelými i zetlelými lidskými ostatky z pohřebiště.
- n) oznámením úmrtí informování o úmrtí alespoň jedné z osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku.
- o) identifikací jiných lidských pozůstatků písemné potvrzení poskytovatele zdravotních služeb o potratu obsahující údaje o stáří plodu v týdnech, je-li známo, jeho pohlaví, pokud ho lze určit, datum potratu, je-li známo, nebo datum ukončení těhotenství a jméno, popřípadě jména, a příjmení matky.
- p) vypravitelem pohřbu fyzická nebo právnická osoba sjednávající pohřbení do 96 hodin od oznámení úmrtí nebo obec zajišťující pohřbení podle § 5 odst. 1 až 3.

§ 3

Neveřejná pohřebiště

(1) Účelová zařízení určená výlučně pro uložení lidských pozůstatků nebo ~~zpopelněných lidských ostatků~~ členů řeholních řádů nebo kongregací a prostory ~~zřízené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona~~ pro uložení lidských pozůstatků nebo ~~zpopelněných lidských ostatků~~ členů uzavřených, zejména příbuzenských, společenství, se považují za neveřejná pohřebiště.

(2) Za neveřejná pohřebiště se rovněž považují účelová zařízení určená výlučně pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků příslušníků registrovaných církví ~~anebo~~ náboženských společností, ³⁾ jejichž vnitřní předpisy a obřady neumožňují ukládání lidských pozůstatků nebo ~~zpopelněných lidských ostatků~~ na veřejném pohřebišti. Tuto skutečnost jsou registrované církve a náboženské společnosti před zřízením nového ~~neveřejného pohřebiště~~ povinny prokázat krajskému úřadu, v jehož obvodu hodlají ~~neveřejné pohřebiště zřídit, předložit mu řád~~ neveřejného pohřebiště, upravující zejména způsob pohřbívání, a vyžádat si jeho stanovisko. Stanovisko krajského úřadu je jedním z podkladů pro vydání příslušného územního rozhodnutí.

(3) Zřizovatelem i provozovatelem ~~Provozování~~ neveřejného pohřebiště smí být pouze registrovaná církev ~~nesmí ohrozit veřejné zdraví a náboženská společnost³⁾ na pozemku v jejím vlastnictví, podléhá státnímu zdravotnímu doзору.⁴⁾ Pro provozování ~~neveřejných pohřebišť se § 20 až 23 použijí~~ platí obdobně; pro zrušení neveřejných pohřebišť se § 24 použije obdobně.~~

(4) Krajský úřad vydá k záměru zřídit neveřejné pohřebiště stanovisko, ve kterém ověří, zda jsou splněny požadavky podle § 22 odst. 1 až 5, s výjimkou odstavce 2. Stanovisko krajského úřadu je jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem. Pro výčet dotčených orgánů¹ písm. e), a povinnosti registrované církve^{§ 23 odst. 1 a} náboženské společnosti se použije § 17 obdobně.

(5) Provozovatel neveřejného pohřebiště je povinen před zahájením provozu vydat řád neveřejného pohřebiště, který musí být schválen krajským úřadem; obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu neveřejného pohřebiště. Krajský úřad předložený návrh schválí, pokud v něm bude upraven zejména způsob pohřbívání lidských pozůstatků a způsob evidence lidských pozůstatků.

§ 4

(1) S lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky musí být zacházeno důstojně a tak, aby nedošlo k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku; z těchto důvodů je zakázáno

- a) upravovat, upravovat, konzervovat, nebo balzamovat nebo vystavit tělo zemřelého nakažené lidské pozůstatky osoby, která v době úmrtí byla nakažena morem, cholera, žlutou zimnicí, pravými neštovicemi, skvrnivkou a hemoragickou horečkou typu Lassa, Marburg a Ebola, nebo dalšími infekčními onemocněními, vyvolanými jinými vysoce rizikovými biologickými agens a jejich toxiny, která; tato infekční onemocnění stanoví opatřením obecné povahy příslušný orgán ochrany veřejného zdraví^{4a)} (dále jen "nebezpečná nemoc"); tělo zemřelého") ~~nebo které jsou ve stavu pokročilého rozkladu nebo nakažené; lidské pozůstatky osoby, která v době úmrtí trpěla nebezpečnou nemocí; smí být uloženy pouze do konečné rakve, a to v transportním vaku,~~
- b) právníkům nebo podnikajícím fyzickým osobám konzervovat, balzamovat nebo ukládat a vystavovat tělo zemřelého, a to i konzervované nebo balzamované, bez souhlasu zemřelé osoby lidské pozůstatky před pohřbením v rozporu s podmínkami stanovenými osobou, která konzervaci nebo balzamaci prováděla,
- c) vystavovat lidské pozůstatky před pohřbením, s výjimkou nekonzervovaného mrtvého lidského těla zemřelého, které může být vystaveno v otevřené rakvi do 1 týdne od úmrtí, a s výjimkou konzervovaného mrtvého lidského těla zemřelého, které může být vystaveno v otevřené rakvi i po uplynutí 1 týdne od úmrtí,
- d) fyzickým osobám odstraňovat z těla zemřelého lidských pozůstatků nesnímatelné náhrady,
- e) trvale uložit lidské pozůstatky nebo je zpopelnit/nakládat s lidskými pozůstatky, které jsou kontaminovány radionuklidy, v rozporu s pokyny Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,
- f) ~~provést pohřbení jiným způsobem než uvedeným v § 2 písm. e), e),~~
- f) g) přepravovat lidské pozůstatky v rozporu s požadavky stanovenými v § 9, a
- h) ~~zacházet s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění pozůstatků a veřejnosti,-~~
- g) neoprávněně otevřít konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky, a
- h) neoprávněně otevřít hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádět exhumaci.

(2) Při úmrtí na námořním plavidle se musí zacházet s lidskými pozůstatky důstojně; postup při úmrtí se řídí zvláštním právním předpisem.⁵⁾

(3) Poskytovatel zdravotních služeb, který poskytuje jednodenní nebo lůžkovou péči podle zvláštního právního předpisu²⁶⁾ ústav sociální péče, kteří

a poskytovatel sociálních služeb podle § 34 odst. 1 písm. c) až f) zákona o sociálních službách, který

a) ~~má~~ mají zřízeno oddělení patologie (~~prosektura~~) nebo oddělení soudního lékařství, musí

1. ~~předat lidské pozůstatky provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu nebo jiné osobě provádějící zajišťující pohřbení nebo balzamaci či konzervaci v souladu s tímto zákonem, umyté, a~~ byla-li provedena pitva, zašité po jejím dokončení, je-li to možné,

2. ~~bezúplatně~~ bezplatně zajistit pro ~~tyto~~ osoby uvedené v bodu 1 možnost úpravy těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve ve vhodné místnosti a umožnit jim nezbytnou hygienickou očistu,

b) ~~nemá~~ nemá mají zřízeno oddělení patologie (~~prosektura~~) nebo oddělení soudního lékařství, musí ~~bezúplatně~~ bezplatně zajistit provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu nebo jiné osobě provádějící zajišťující pohřbení nebo balzamaci či konzervaci v souladu s tímto zákonem, možnost úpravy těla zemřelého lidských pozůstatků ve vhodné místnosti a umožnit jim nezbytnou hygienickou očistu.

(4) Jestliže došlo k úmrtí ve zdravotnickém zařízení nebo v zařízení sociálních služeb, nese ústav sociální péče, hradí tento poskytovatel uvedený v odstavci 3 zdravotních služeb nebo ústav sociální péče po dobu 48 hodin od úmrtí náklady spojené s uložením lidských pozůstatků. Byla, byla-li provedena pitva, počítá se lhůta 48 hodin od jejího ukončení. Pokud bylo v době podle věty první zajištěno pohřbení, nese poskytovatel náklady spojené s uložením lidských pozůstatků jen do doby zajištění pohřbení. Po uplynutí této lhůty nese náklady provedení pitvy. Náklady spojené s uložením lidských pozůstatků ve zdravotnickém zařízení nebo zařízení sociálních služeb ústavu sociální péče po uplynutí 48 hodin od úmrtí nebo pitvy a s jejich přepravou nebo uložením u jiné osoby vypravitel pohřbu.

(5) ~~Pokud převozem nebo s jejich uložením po uplynutí této doby u jiného subjektu hradí ten, kdo sjedná pohřbení podle § 5 odst. 1. Pokud poskytovatel zdravotních služeb nebo ústav sociální péče po uplynutí 48 hodin od úmrtí nemůže poskytovatel uvedený v odstavci 3 sám zajistit další uložení lidských pozůstatků ve vlastním zařízení, zajistí jejich uložení u jiného poskytovatele uvedeného v odstavci 3 nebo u provozovatele pohřební služby jiné osoby; přitom jsou povinny počínat si počínají tak, aby náklady spojené s přepravou převozem a uložením do doby pohřbení byly co nejnižší. Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit způsob a podmínky převozu a uložením lidských pozůstatků do pohřbení výrazně nepřevýšily obvyklé provozní náklady příslušného poskytovatele zdravotních nebo sociálních služeb za jejich chlazení, popřípadě mrazení přechodného uložení zemřelých.~~

§ 4a

(1) Otevřít konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky je oprávněn pouze vypravitel pohřbu.

(2) Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo osoba uvedená v řádu pohřebiště podle § 19 odst. 2 písm. k) nebo provozovatel pohřební služby podle podmínek uvedených v řádu pohřebiště podle § 19 odst. 2 písm. l).

(3) Odstavci 1 a 2 není dotčeno oprávnění státního zástupce podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾.

§ 5

(1) ~~Nesjedná-li ve lhůtě 96 hodin od oznámení úmrtí podle zvláštního právního předpisu žádná fyzická nebo právnická osoba pohřbení těla zemřelého žádný vypravitel pohřbu ani nebyla-li zjištěna totožnost mrtvého do 1 týdne od zjištění úmrtí a žádný poskytovatel zdravotních služeb nebo univerzitní vysoká škola, která provádí anatomické pitvy v souladu s podmínkami stanovenými zvláštním právním předpisem²⁶⁾, neprojeví²⁷⁾ neprojeví zájem o využití těla zemřelého lidských pozůstatků pro potřeby lékařské vědy a výzkumu nebo k výukovým účelům, nebo nebyla-li zjištěna totožnost mrtvého do 1 týdne od zjištění úmrtí, zajistí je povinná zajistit pohřbení slušným způsobem podle místních zvyklostí obec, na jejímž území k úmrtí došlo nebo bylo tělo zemřelého nalezeno byly lidské pozůstatky nalezeny, případně vyloženo vyloženy z dopravního prostředku. O zajištění pohřbení podle věty první může obec uzavřít veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí; podmínka stanovená v § 63 odst. 1 větě první zákona o obcích se nepoužije.~~

(2) Zajišťuje-li obec pohřbení těla zemřelého zpopelněním, je jeho součástí uložení urny s lidskými ostatky na veřejném pohřebišti.

(3) Tělo zemřelého lidské pozůstatky osob, u něhož nichž nebyla zjištěna totožnost, můžeme být pohřbeno pohřbeny pouze uložení do hrobu nebo hrobky.

(2) ~~Právnická nebo fyzická osoba, u které jsou lidské pozůstatky uloženy, je povinná neprodleně informovat příslušnou obec, že nastaly skutečnosti podle odstavce 1. Je-li prokázáno, že se jedná o tělo zemřelého lidské pozůstatky státního příslušníka cizího státu, může obec zajistit sjednat jeho zpopelnění v krematoriu pohřbení až po obdržení souhlasu příslušného státu s tímto druhem pohřbení pohřbením na území České republiky; pokud obec tento souhlas neobdrží do 1 měsíce od oznámení zjištění úmrtí neobdrží, zajistí, může zajistit pohřbení těchto lidských pozůstatků, avšak pouze uložení do hrobu nebo hrobky.~~

(4) Činnosti podle odstavců 1 až 3 jsou zajišťovány obcí v přenesené působnosti. Prováděcí právní předpis stanoví postup obce při zajišťování slušného způsobu pohřbení.

(5) Obec, která zajistila pohřbení podle odstavců 1 až 3, přihlásí svoji pohledávku z titulu účelně vynaložených nákladů na slušné pohřbení podle místních zvyklostí do pasiv pozůstalosti. Bylo-li řízení o pozůstalosti zastaveno, nebo nebyla-li k němu dána pravomoc českých soudů, uplatní obec náhradu těchto nákladů u Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen "ministerstvo").

(6) Osoba, u které je tělo zemřelého uloženo, je povinna neprodleně informovat obec, na jejímž území došlo k úmrtí nebo bylo tělo zemřelého nalezeno, případně vyloženo z dopravního prostředku, že nastaly skutečnosti podle odstavce 1.

(7) Krajská hygienická stanice může v případě, že osoba byla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí, stanovit způsob nakládání s lidskými pozůstatky při pohřbení, jakož i rozhodnout o pohřbení zpopelněním bez ohledu na vůli osoby sjednávající pohřbení, a to i v případech uvedených v odstavci 1 větě druhé a v odstavci 2 větě druhé. Odvolání proti rozhodnutí krajské hygienické stanice nemá odkladný účinek.

a) stanovit pro vypravitele pohřbu nebo provozovatele pohřební služby způsob zacházení s lidskými pozůstatky, a

b) rozhodnout o povinnosti vypravitele pohřbu, není-li možné vyloučit riziko nákazy, o pohřbení zpopelněním bez ohledu na vůli zemřelé osoby, případně osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku nebo vypravitele pohřbu, a to i v případech uvedených v odstavci 3.

(8) Odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 7 nemá odkladný účinek.

(9) Obec má právo na úhradu účelně vynaložených nákladů na pohřbení vůči dědicům zemřelého, a není-li dědiců, vůči státu.

(5) Náklady spojené s přepravou převozy lidských pozůstatků a úkony s tím spojené, vyjma přepravu převozů lidských pozůstatků na pitvu, hradí vypravitel pohřbu a náklady spojené s výzvou učiněnou podle § 7 odst. 1 písm. d) hradí ten, kdo sjednal pohřbení podle odstavce 4.

§ 5a

(1) Poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení došlo k potratu nebo ukončení těhotenství na žádost ženy nebo ze zdravotních důvodů,

a) zajišťuje uložení jiných lidských pozůstatků pro účely jejich pohřbení po dobu 96 hodin od potratu nebo ukončení těhotenství; v takovém případě se pro účely tohoto zákona potrat nebo ukončení těhotenství považuje za takovou skutečnost, jako by šlo o úmrtí; § 4 odst. 4 a 5 se použijí přiměřeně,

b) vydá jiné lidské pozůstatky k pohřbení s identifikací jiných lidských pozůstatků na základě žádosti osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku ve lhůtě podle písmene a).

(2) Pokud ve lhůtě podle odstavce 1 písm. a) nepožádá žádná z osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku o vydání jiných lidských pozůstatků k pohřbení, poskytovatel zdravotních služeb uvedený v § 4 odst. 3 s nimi naloží v souladu se zvláštním právním předpisem²⁷⁾.

§ 5b

Využívání údajů z informačních systémů veřejné správy

(1) Ministerstvo pro výkon působnosti tohoto zákona využívá ze základního registru obyvatel tyto údaje:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení,

b) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

d) adresa místa pobytu,

e) datum, místo a okres úmrtí, jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který nepřežil.

(2) Ministerstvo pro výkon působnosti tohoto zákona využívá z informačního systému evidence obyvatel tyto údaje:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a okres narození; v případě narození v cizině, místo a stát,

e) rodné číslo.

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

g) adresa místa trvalého pobytu,

h) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí státního občana České republiky mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

i) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil.

(3) Ministerstvo pro výkon působnosti tohoto zákona využívá z informačního systému cizinců tyto údaje:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení,

b) datum narození,

c) rodné číslo,

d) pohlaví,

e) místo a stát narození; v případě, že se cizinec narodil na území České republiky, místo a okres narození,

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

g) druh a adresa místa pobytu na území České republiky,

h) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí.

(4) Z údajů podle odstavců 1 až 3 lze v konkrétním případě využít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo z informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

HLAVA II POHŘEBNÍ SLUŽBA, BALZAMACE A KONZERVACE, KREMATORIUM

Díl 1 Pohřební služba

§ 6

Provozování pohřební služby

§ 6

(1) Provozování pohřební služby, zahrnující činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků, jejich pohřbením a přepravou je koncesovanou živností, s výjimkou provozování pohřebiště, provádění balzamací a konzervací, azpopelňování lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků, včetně úpravy popela a jeho ukládání lidských ostatků do urn, a převozy lidských pozůstatků pro potřebu poskytovatele zdravotních služeb, policejních orgánů nebo jiných orgánů činných v trestním řízení, je koncesovanou živností.⁶⁾

(2) Žadatel o koncesi na provozování pohřební služby musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné získání profesní kvalifikace Sjednavatel pohřbení a profesní kvalifikace Pracovník pro úpravu a přepravu lidských pozůstatků podle zvláštního předpisu,²⁸⁾ absolvování specializované odborné přípravy zaměřené na odbornou, provozní, ekonomickou a právní problematiku související s provozováním pohřební služby a

a) minimálně úplné střední, úplné střední odborné, vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání s maturitní zkouškou a a minimálně tříletá praxe v oblasti pohřebnictví nebo, nebo

b) minimálně základní vzdělání a minimálně desetiletá praxe v oblasti pohřebnictví nebo.

(3) Specializovaná odborná příprava podle odstavce 2 je zajišťována podle zvláštního právního předpisu;⁷⁾ její obsah a rozsah stanoví prováděcí právní předpis.

(4) K udělení koncese k provozování pohřební služby je nutné stanovisko vyjádření krajské hygienické stanice,⁸⁾ vydané podle zvláštního právního předpisu.⁹⁾ Krajská hygienická stanice vydá kladné stanovisko vyjádření, pokud žadatel o koncesi má k dispozici prokáže, že

a) chladicí a mrazicí zařízení odpovídající, které bude používat, odpovídá požadavkům uvedeným v § 7 odst. 1 písm. a) a f), a

b) silniční motorové vozidlo určené úprava silničních vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků odpovídající, která bude používat, odpovídá požadavkům uvedeným v § 9 odst. 1 a-

c) místnost-

§ 7

(1) Provozovatel pohřební služby je povinen

a) mít vždy k dispozici

1. alespoň o 1 vozidlo určené pro úpravu těla zemřelého a pro uložení přepravu lidských pozůstatků do a o 2 transportní rakve odpovídající požadavkům uvedeným v § 7 odst. 1 písm. h).

(nebo transportní vaky více, než činí jeho průměrná denní potřeba, minimálně však 2 vozidla a 4) Chladicí a mrazicí transportní rakve nebo transportní vaky,

2. chladicí zařízení podle odstavce 3 písm. a) a místnost pro úpravu těla zemřelého podle odstavce 3 písm. c) nesmí být umístěny v prostorách a areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb.

§ 7

Povinnosti provozovatele pohřební služby

(1) Provozovatel pohřební služby je povinen

a) upravit tělo zemřelého a k ukládání lidských pozůstatků do pohřbení používat rakve a výhradně chladicí, popřípadě mrazicí, zařízení, jejichž kapacita musí odpovídat doby pohřbení o kapacitě odpovídající průměrné třídní potřebě, minimálně však se 3 místy,

b) před zahájením provozu vydat řád pro provozování pohřební služby, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí, zveřejnit ho na viditelném místě a vykonávat živnost v souladu s ním; obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu pro provozování pohřební služby,

c) b) v prostorách zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče se zdržet se sjednávání pohřbení v prostorách a areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb, a to i prostřednictvím jiné osoby,

d) zdržet se při kontaktu ve styku s pozůstalými chování nešetného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností nebo jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku sjednávání pohřbení,

e) převzít lidské pozůstatky bez zbytečného odkladu po výzvě lékaře nebo Policie České republiky; účelně vynaložené náklady včetně přiměřeného zisku nese ten, v jehož zájmu vznikly,

f) postupovat po převzetí těla zemřelého lidských pozůstatků podle odstavce 2 postupovat podle pokynů uvedených na listě o prohlídce zemřelého mrtvého, případně stanovených státním zástupcem nebo jiným orgánem činným v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu, ¹⁰⁾

g) ukládat lidské pozůstatky do doby pohřbení pouze v rakvi nebo v jiné obdobné schránce do chladicího chladičím zařízení zajišťujícího zajišťujícím trvalé udržení teploty v rozmezí 0 °C až +5 °C a v případě, kdy dobalhuta od zjištění úmrtí prohlížejícím lékařem do pohřbení přesáhne 1 týden nebo kdy to vyžaduje stav lidských pozůstatků, v mrazicím chladičím zařízení zajišťující trvalé udržení teploty nižší než -10 °C,-

h) předat provozovateli krematoria nebo pohřebiště společně s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky doklad podle § 14 odst. 1 nebo 2 nebo § 22 odst. 2; v případě jiných lidských pozůstatků předat identifikaci jiných lidských pozůstatků.

i) bezúplatně umožnit vypraviteli pohřbu úpravu těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve v místnosti se snadno omyvatelnými stěnami a nepropustnou podlahou, opatřené odpovídajícím osvětlením, přívodem teplé a studené vody, větráním a zabezpečením proti hmyzu, která je určena pro úpravu těla zemřelého, a pro uložení lidských pozůstatků do rakve, a umožnit mu nezbytnou hygienickou očistu.

j) vyzvat k převzetí a předat urnu s lidskými ostatky vypraviteli pohřbu způsobem a ve lhůtě stanovené řádem pro provozování pohřební služby; pokud do 12 měsíců ode dne výzvy provozovatele pohřební služby k převzetí vypravitel pohřbu urnu nepřeveze nebo není-li taková osoba, je provozovatel pohřební služby povinen zajistit uložení lidských ostatků do společného hrobu na veřejném pohřebišti.

k) vést evidenci o zacházení s lidskými pozůstatky a lidskými ostatky zejména v rozsahu

1. jméno, popřípadě jména, příjmení, místo a datum narození, je-li známo, místo a datum úmrtí, je-li známo, kopie listu o prohlídce zemřelého,

2. identifikace jiných lidských pozůstatků, a

3. kopie dokladu o zpopelnění nebo pohřbení, datum a čas převzetí lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, datum a čas jejich uložení do chladicího, popřípadě mrazicího, zařízení, datum a čas předání lidských pozůstatků

nebo lidských ostatků provozovateli pohřebiště nebo krematoria, evidenční číslo vozidla, které lidské pozůstatky nebo lidské ostatky přepravilo.

k) dodržovat požadavky na technické vybavení podle § 6 odst. 3, a

l) provádět dezinfekci provozních prostor, místnosti pro úpravu těla zemřelého, chladicího a mrazicího zařízení, pracovních pomůcek a vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků a lidských ostatků.

(2) Provozovatel pohřební služby je oprávněn převzít tělo zemřelého lidské pozůstatky ke sjednanému pohřbení jen tehdy, je-li úmrtí nebo narození mrtvého dítěte doloženo

a) listem o prohlídce zemřelého mrtvého vystaveným prohlížejícím lékařem a v případě provedení pitvy doplněným o příslušné údaje lékařem, který pitvu provedl, a postupovat podle pokynů na tomto listě uvedených,

b) v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím, kromě dokladů uvedených v písmenu a), i písemným souhlasem státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾

(3) Jiné lidské pozůstatky je provozovatel Provozovatel pohřební služby oprávněn převzít ke sjednanému pohřbení jen tehdy, je-li doložena identifikace jiných lidských pozůstatků.

(4) Evidence související s provozováním pohřební služby podle odstavce 1 písm. j) musí být vedena průkazně, pravdivě a čitelně ve formě svázané knihy. Zázpisy se provádějí bez zbytečného odkladu.

§ 7a

Řád pro provozování pohřební služby

V řádu pro provozování pohřební služby provozovatel podrobně upraví zejména

a) rozsah poskytovaných služeb.

b) povinnosti vypravitele pohřbu nesmí mít v souvislosti s chováním v nájmu chladicí nebo mrazicí zařízení a jiné místnosti pro úpravu těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve, se zachováním důstojnosti tohoto místa a pravidla užívání zařízení pohřební služby jinými osobami.

c) postup při ukládání lidských pozůstatků ve stavu pokročilého rozkladu do rakve a postup při jejich přepravě.

d) způsob uložení a evidence přepravovaných lidských pozůstatků a lidských ostatků od jejich převzetí až po uložení do hrobu nebo hrobky, případně předání provozovateli krematoria nebo k provedení balzamacce nebo konzervace v minimálním rozsahu stanoveném v § 7 odst. 1 písm. j).

e) postup při provádění dezinfekce provozních prostor, místnosti pro úpravu těla zemřelého, chladicího a mrazicího zdravotnickém zařízení, pracovních pomůcek a vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků a lidských ostatků, nebo v ústavu sociální péče.

f) způsob výzvy, převzetí a lhůtu k předání urny s lidskými ostatky vypraviteli pohřbu.

Přeprava lidských pozůstatků a lidských ostatků

§ 8

(1) Provozovatel pohřební služby je povinen zajistit

a), aby lidské pozůstatky při převozech na místo pohřbení nebo při vystavení těla zemřelého jeho oblečení byly vždy oblečené uloženy do šatů nebo rubáše, nebo, není-li oblečení možné, jeho důstojné zahalení a uložení v konečné rakvi rakve; v ostatních případech mohou být uloženy i do rakve transportní nebo do transportního vaku.

b) uložení lidských pozůstatků, které jsou ve stavu pokročilého rozkladu, nebo těla zemřelého, které je nakaženo nebezpečnou nemocí, pouze do konečné rakve, a to v transportním vaku.

c) označení rakví a transportních vaků. Tyto rakve a transportní vaky musí být označeny tak, aby odpovídalo dokumentaci vystavené prohlížejícím lékařem a nemohlo dojít k záměně lidských pozůstatků v nich uložených. Označení rakve a transportního vaku musí odpovídat dokumentaci vystavené prohlížejícím lékařem.

(2) Pokud přeprava nekonzervovaných nebo nebalzamovaných lidských pozůstatků přesahuje dobu 8 hodin nebo vzdálenost 500 km, musí provozovatel pohřební služby zajistit, aby byly lidské pozůstatky uloženy do neprodyšně uzavřené rakve nebo uloženy v chladicím, popřípadě mrazicím, zařízení.

(3) Pokud provozovatel pohřební služby zajišťuje přepravu lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků po pozemních komunikacích prostřednictvím jiného dopravce, může uzavřít přepravní smlouvu za předpokladu, že obsahuje závazek dopravce uskutečnit přepravu jen dopravními prostředky odpovídajícími požadavkům stanoveným v § 9 odst. 1.

(zkráceno - text neobsahující změny byl vypuštěn)

(1) Lidské pozůstatky a exhumované nezpopeľněné lidské ostatky mohou být převáženy po pozemních komunikacích převáženy pouze ve speciálním vozidle zvláštního určení, které musí být k takovému účelu schváleno podle jiného zvláštního právního předpisu ¹¹⁾ jako pohřební. Ložný prostor nebo ve vozidle se skříňovou karoserií. Skříňová karoserie může být v provedení pevné nástavby nebo nedělené skříňe. V případě nedělené skříňe musí být prostor určený pro posádku vozidla zvláštního určení prostoru určeného k přepravě lidských pozůstatků oddělen pevnou přepážkou. Ve skříňových vozidlech lze lidské pozůstatky přepravovat pouze ve speciálních pevných nebo výměnných nástavbách nebo kontejnerech umístěných v prostoru pro přepravu nákladu, které musí být, včetně jejich umístění a uchycení ve vozidle, schváleny. Ložný prostor speciálního vozidla určeného pro přepravu lidských pozůstatků nebo prostor skříňe vozidla, pevné nebo výměnné nástavby nebo kontejneru, kde mají být lidské pozůstatky převáženy, musí být určen výhradně pro jejich přepravu lidských pozůstatků v rakvích nebo v transportních nosítkách s vaky, a to včetně věcí určených pro konání pohřbu, které lze přepravovat společně vaciích a musí být opatřen osvětlením a potřebnými úchyty pro upevnění rakví nebo transportních nosítek s vaky, vaků. Stěny a dno ložného prostoru prostoru pro přepravu lidských pozůstatků a stěny a dno pevné nebo výměnné nástavby nebo kontejneru musí být snadno omyvatelné.

(2) Přepravu lidských pozůstatků osoby, která byla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí, lze provést jen s předchozím povolením krajské hygienické stanice.

(3) Přeprava lidských pozůstatků, na kterou se vztahují mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se provádí způsobem upraveným těmito smlouvami. Průvodní list k přepravě lidských pozůstatků, potřebný podle příslušné mezinárodní smlouvy, ¹²⁾ vydává krajská hygienická stanice.

(34) Dojde-li k úmrtí na území státu, který není vázán příslušnou mezinárodní smlouvou, ¹²⁾ je pro přepravu těla zemřelého převoz na území České republiky nebo přepravu převoz přes její území nutný souhlas diplomatické mise nebo konzulárního úřadu příslušného k zastupování zájmů České republiky. Souhlas může být vydán po předložení dokladu o úmrtí podle § 22 odst. 2 úmrtího listu a potvrzení o tom, že proti přepravě není námitek z hlediska trestněprávního nebo zdravotního, zejména že osoba, která má být přepravována, nebyla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí. Stejný postup se uplatňuje i u těla zemřelého státního příslušníka cizího státu na území České republiky vůči diplomatickým misím nebo konzulárním úřadům států, jejichž občanem zemřelý byl.

Díl 2

Balzamace a konzervace

§ 10

(1) Provádění balzamace a konzervace je koncesovanou živností. ⁶⁾

(2) Žadatel o koncesi na provádění balzamace a konzervace musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné získání profesní kvalifikace Pracovník pro úpravu a přepravu lidských pozůstatků a profesní kvalifikace Pracovník pro vyšší hygienické zaopatření těl zemřelých podle zvláštního právního předpisu ²⁸⁾ absolvování specializované odborné přípravy zaměřené na odbornou problematiku související s balzamací a konzervací a

- vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti všeobecného oboru všeobecné lékařství,
- vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu v oblasti zdravotnictví bakalářského stupně ¹³⁾ ve zdravotnických oborech,
- vyšší odborné střední vzdělání skupiny oborů vzdělání Zdravotnictví. Diplomovaná ve zdravotnických oborech diplomovaná všeobecná sestra, Diplomovaná diplomovaná dětská sestra, Diplomovaná diplomovaná sestra pro intenzivní péči nebo Diplomovaná diplomovaná porodní asistentka, a nebo
- úplně střední odborné vzdělání skupiny oborů vzdělání Zdravotnictví. Všeobecná ve zdravotnických oborech všeobecná sestra, Dětská dětská sestra nebo Porodní porodní asistentka, nebo-
- minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a pětiletou praxi v provádění balzamace a konzervace.

(3) Specializovaná odborná příprava podle odstavce 2 je zajišťována podle zvláštního právního předpisu; ⁷⁾ její obsah a rozsah včetně náležitostí dokladu úspěšného absolvování specializované odborné přípravy stanoví prováděcí právní předpis.

(4) K udělení koncese k provádění balzamace a konzervace je nutné stanovisko vyjádření krajské hygienické stanice ⁸⁾ vydané podle zvláštního právního předpisu. ⁹⁾ Krajská hygienická stanice vydá kladné stanovisko vyjádření, pokud žadatel o koncesi má vhodnou místnost k provádění balzamace a konzervace a prokáže, že vybavení, které bude k provádění balzamace a konzervace užívat, není v rozporu s požadavky na ochranu veřejného zdraví.

§ 10a

Řád pro provádění balzamace a konzervace

(1) Před zahájením provozování balzamace a konzervace je provozovatel této živnosti povinen vydat řád pro provádění balzamace a konzervace, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí, a vykonávat živnost v souladu s ním; obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu pro provádění balzamace a konzervace.

(2) Řád pro provádění balzamace a konzervace musí být zveřejněn na viditelném místě. Provozovatel v něm podrobně upraví zejména

- a) rozsah poskytovaných služeb,
- b) povinnosti osob, které provádějí balzamaci a konzervaci, a dalších osob podílejících se na zajištění této činnosti s ohledem na zachování piety,
- c) postup při přepravě, balzamaci a konzervaci lidských pozůstatků a
- d) způsob uložení a evidence balzamovaných lidských pozůstatků od jejich převzetí až po uložení do hrobu nebo hrobky, případně předání provozovateli krematoria.

§ 11

Osoba provádějící balzamace a konzervace je

- a) povinna zdržet se při kontaktu ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům,
- b) oprávněna převzít tělo zemřelého lidské pozůstatky k balzamaci nebo konzervaci jen tehdy, je-li skutečnost úmrtí doložena doloženo listem o prohlídce zemřelého mrtvého vystaveným prohlízejícím lékařem a v případě provedení pitvy doplněným o příslušné údaje lékařem, který pitvu provedl; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾
- c) oprávněna jiné lidské pozůstatky převzít jen tehdy, je-li doložena identifikace jiných lidských pozůstatků.

Díl 3

Krematorium

§ 12

Zřízení krematoria

(1) Krematorium lze zřídit jen na základě územního rozhodnutí¹⁴⁾ a následného stavebního povolení; dotčenými orgány jsou vždy také krajská hygienická stanice a orgán ochrany ovzduší.

(2) Ochranné pásmo okolo krematoria se zřizuje v šíři nejméně 100 m. Stavební úřad může v tomto ochranném pásmu zakázat nebo omezit provádění staveb, jejich změny a činnosti, které by byly ohrožovány provozem krematoria nebo by mohly ohrozit jeho provoz.

(3) Vlastník pozemku v ochranném pásmu má nárok na náhradu za prokázané omezení užívání pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochranném pásmu a náhrady za prokázané omezení užívání pozemku v ochranném pásmu nesou společně zřizovatel a provozovatel krematoria.

Provozování krematoria

§ 13

(1) Provozování krematoria, zahrnující pohřbívání zpopelňování lidských pozůstatků nebo zpopelňování exhumovaných lidských ostatků v konečné rakvi a související zacházení s ní, manipulaci nakládání s lidskými ostatky, ukládání lidských ostatků pozůstatků, úpravu popela, jeho ukládání do urn, a jejich předávání a vedení související evidence, je koncesovanou živností.⁶⁾

(2) Žadatel o koncesi na provozování krematoria musí prokázat svoji odbornou způsobilost, kterou se rozumí úspěšné získání profesní kvalifikace Obsluha kremačního zařízení a profesní kvalifikace Administrátor krematoria

~~podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾ absolvování specializované odborné přípravy zaměřené na odbornou problematiku související s provozováním krematoria a~~

- a) ~~minimálně úplné střední, úplné střední odborné, vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání s maturitní zkouškou a a minimálně tříletá praxe v oblasti pohřebnictví~~ provozu krematoria, nebo
- b) ~~minimálně základní vzdělání a minimálně desetiletá praxe v oblasti pohřebnictví~~ provozu krematoria.

~~(3) Specializovaná odborná příprava podle odstavce 2 je zajišťována podle zvláštního právního předpisu;⁷⁾ její obsah a rozsah stanoví prováděcí právní předpis.~~

(4) K udělení koncese k provozování krematoria je nutné stanovisko vyjádření krajské hygienické stanice ~~⁸⁾ vydané podle zvláštního právního předpisu.⁹⁾~~ Krajská hygienická stanice vydá kladné stanovisko vyjádření, pokud žadatel o koncesi ~~prokáže, že chladicí zařízení, které bude užívat pro uložení lidských pozůstatků do zpopelnění~~ používá chladicí a mrazicí zařízení, které, odpovídá podmínkám stanoveným v § 7 odst. 1 písm. f).

§ 14

(1) Provozovatel krematoria je oprávněn převzít tělo zemřelého nebo lidské ostatky ~~pozůstatky~~ ke zpopelnění a zpopelnit je jen tehdy, je-li skutečnost úmrtí doložená doloženo úmrtním listem, průvodním listem k přepravě těla zemřelého lidských pozůstatků (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce zemřelého mrtvého vystaveným podle zvláštního právního předpisu; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾

(2) Jiné lidské pozůstatky je provozovatel krematoria oprávněn převzít ke zpopelnění jen tehdy, je-li doložena identifikace jiných lidských pozůstatků.

~~(3)~~ Provozovatel krematoria je povinen

- a) zpopelňovat v krematoriu pouze lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky,
- b) před zahájením provozu vydat řád krematoria, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí a zveřejněn na viditelném místě, a krematorium provozovat v souladu s tímto řádem a zvláštními právními předpisy;¹⁵⁾ obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu krematoria.
- c) zdržet se při kontaktu ve styku s pozůstalými chování nešetného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností ~~nebo a jiných subjektů a právnických osob~~ v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku sjednávající pohřbení,
- d) ukládat lidské pozůstatky do zpopelnění pouze v konečné rakvi do chladicího nebo mrazicího ~~ochladicího~~ zařízení splňujících ~~splňujícím~~ požadavky uvedené v § 7 odst. 1 písm. f). To neplatí, provede-li zpopelnění lidských pozůstatků do 48 hodin od jejich převzetí; v tomto případě je provozovatel krematoria povinen zajistit jejich uložení lidských pozůstatků do doby zpopelnění v chladicím zařízení zajišťujícím trvalé udržení teploty v rozmezí od 0 °C_G do +5 °C_{2-G}, i když doba ~~huta~~ od zjištění úmrtí prohlížejícím lékařem přesáhla nebo přesáhne 1 týden,
- e) zajistit, aby rakev s lidskými pozůstatky nebo exhumovanými lidskými ostatky byla před zasunutím do kremační pece opatřena značkou nezníčitelnou ohněm obsahující číslo záznamu o zpopelnění v návaznosti na jím vedenou evidenci lidských pozůstatků a lidských ~~ostatků~~,
- f) vypraviteli pohřbu vystavit doklad o zpopelnění obsahující
 1. číslo záznamu o zpopelnění podle písmene g),
 2. jednoznačnou identifikaci provozovatele krematoria a pohřební služby, který lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky do krematoria přivezl,
 3. údaje o zemřelém v rozsahu jméno, popřípadě jména, a příjmení, místo a datum narození a úmrtí,
 4. údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
 5. datum pohřbení lidských pozůstatků nebo zpopelnění lidských ostatků.
- g) uložit lidské ostatky zbavené popel ~~zbavený~~ kovových a jiných nespalitelných příměsí spolu se značkou uvedenou v písmenu e) do pevně uzavíratelné urny a označit ji číslem záznamu o zpopelnění v návaznosti na jím vedenou evidenci lidských pozůstatků a lidských ~~ostatků~~, jménem a údaji podle § 15 odst. 2 písm. a) příjmením zemřelého, místem a) datem narození, úmrtí a b) zpopelnění,
- h) vyzvat k převzetí a předat urnu s lidskými ostatky vypraviteli pohřbu fyzické nebo provozovateli pohřební služby ~~právnické osobě, která sjednala pohřbení, nebo jí pověřené osobě,~~ způsobem a ve lhůtě stanovené řádem krematoria; pokud vypravitel pohřbu nebo provozovatel pohřební služby tato osoba do 12 měsíců ode dne zpopelnění urnu od provozovatele krematoria nepřevzme, je provozovatel krematoria povinen oprávněn lidské ostatky uložit smísením se zemí do společného hrobu na veřejném pohřebišti.

(1) Provozovatel krematoria v řádu krematoria vydaném podle § 14 odst. 32 písm. b) upraví zejména

- a) postup při přijímání lidských pozůstatků a lidských ostatků ke zpopelnění, včetně druhů rakví, které je možné zpopelňovat,
- b) způsob evidence lidských pozůstatků a lidských ostatků do zpopelnění,
- c) povinnosti návštěvníků krematoria v souvislosti s pořádkem v krematoriu, zachováním důstojnosti tohoto místa a pravidla užívání zařízení krematoria,
- d) způsob uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků,
- e) podmínky zpopelňování lidských pozůstatků a lidských ostatků,
- f) způsob ukládání lidských ostatků do uren,
- g) uskladnění a předávání uren s lidskými ostatky,-
- h) způsob výzvy a převzetí urny s lidskými ostatky a lhůtu k jejímu předání vypraviteli pohřbu nebo provozovateli pohřební služby.

(2) Provozovatel krematoria vede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků, které mu byly předány ke zpopelnění, obsahující zejména

- a) jméno, popřípadě jména, —a příjmení zemřelých, jejichž těla nebo lidské ostatky byly v krematoriu zpopelněny zemřelého,
- b) místo a datum jejich narození a úmrtí, pokud jsou známy,
- c) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly zpopelněny, byly touto nemocí nakaženy,
- e) rodné číslo, bylo-li přiděleno,
- d) datum a hodinu převzetí lidských pozůstatků nebo lidských ostatků ke zpopelnění, včetně přidělení čísla v evidenci,
- e) druh rakve, vložky do rakve a transportního vaku,
- f) jednoznačnou identifikaci osoby předávající lidské pozůstatky nebo lidské ostatky,
- g) datum a hodinu uložení do chladicího, popřípadě mrazicího, zařízení,
- h) datum zpopelnění a číslo záznamu o zpopelnění,-
- i) f) datum výzvy k převzetí urny a datum výzvy k převzetí urny s lidskými ostatky a datum jejího vydání nebo odeslání, urny včetně jména, příjmení a adresy jejího příjemce, nebo, pokud nebyla urna převzata podle § 14 odst. 32 písm. h), datum a místo, kde byly zpopelněné lidské ostatky uloženy do společného hrobu.

(3) Evidence související s provozováním krematoria podle odstavce 2 musí být vedena průkazně, pravdivě a čitelně ve formě svázané knihy. Zápisy se provádějí bez zbytečného odkladu.

(zkráceno - text neobsahující změny byl vypuštěn)

Zřízení veřejného pohřebiště

(1) Veřejné pohřebiště lze zřídit na návrh obce nebo registrované církve anebo náboženské společnosti jen na pozemku v jejich vlastnictví jen na základě územního rozhodnutí o změně využití území podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ a následného stavebního povolení stavby, je-li podle tohoto zvláštního právního předpisu vyžadováno. Dotčenými; dotčenými orgány jsou vždy také krajská hygienická stanice, která vydává stanovisko z hlediska ochrany veřejného zdraví, obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vydává stanovisko z hlediska souladu s územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování, a vodoprávní úřad, který vydává stanovisko z hlediska ochrany podzemních vod, a vodohospodářský orgán. Mají-li být součástí veřejného pohřebiště hroby nebo hrobky, je obec nebo registrovaná církev anebo náboženská společnost povinna kromě podkladů stanovených zvláštním právním předpisem ¹⁴⁺⁶⁾ předložit i výsledky hydrogeologického průzkumu, z nichž je patrné, že pozemek je k takovému způsobu pohřbívání vhodný. Ke zřizování jednotlivých hrobů, hrobek, úložišť jednotlivých uren a hrobků a hrobových zařízení na veřejném pohřebišti není třeba rozhodnutí o jejich umístění podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ ani povolení stavby nebo ohlášení podle zvláštních předpisů.¹⁷⁾

(2) Ochranné pásmo okolo veřejných pohřebišť se zřizuje v šíři nejméně 100 m. Stavební úřad může v tomto ochranném pásmu zakázat nebo omezit provádění staveb, jejich změny nebo činnosti, které by byly ohrožovány provozem veřejného pohřebiště nebo by mohly ohrozit řádný provoz veřejného pohřebiště nebo jeho důstojnost.

~~(3) Vlastník pozemku v ochranném pásmu má nárok na náhradu za prokázané omezení užívání pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochranném pásmu a náhrady za prokázané omezení užívání pozemku v ochranném pásmu nese provozovatel pohřebiště.~~

Provozování veřejného pohřebiště

§ 18

(1) Provozování veřejného pohřebiště zahrnuje zejména výkopové práce související s pohřbením a exhumací, ~~pohřbívání lidských pozůstatků a lidských ostatků do hrobů nebo hrodek, provádění exhumací, ukládání, rozptýl a vsyp zpopelněných lidských pozůstatků, správu a údržbu veřejného pohřebiště, včetně komunikací a okolní zeleně, pronájem hrobových míst a vedení související evidence.~~

(2) Zajišťuje-li provozovatel veřejného pohřebiště jeho provozování prostřednictvím jiné právnické nebo podnikající fyzické osoby, vztahují se na tuto osobu povinnosti upravené v § 20 písm. a) až c), § 21 odst. 1 a v § 22 odst. 1 a 5. Tato osoba oznamuje, které tento zákon ukládá provozovateli veřejného pohřebiště skutečnosti uvedené v § 20 písm. d).

(3) K provozování veřejného pohřebiště a změnám řádu veřejného pohřebiště je nutný předchozí souhlas ~~územně příslušného krajského úřadu~~. Krajský úřad vydá souhlas za předpokladu, že řád veřejného pohřebiště byl vypracován v souladu s požadavky stanovenými zákonem.

(zkráceno - text neobsahující změny byl vypuštěn)

§ 19

Řád veřejného pohřebiště

(1) Provozovatel pohřebiště nebo právnická nebo podnikající fyzická osoba zajišťující v souladu s § 18 odst. 2 provoz veřejného pohřebiště se při své činnosti řídí řádem veřejného pohřebiště.

(2) Řád veřejného pohřebiště, ~~umožňující stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa pro všechny občany~~, musí být zveřejněn v místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém. V řádu veřejného pohřebiště jeho provozovatel zejména podrobně upraví

a) podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa, které musí být stejné pro všechny osoby.

~~ba) rozsah služeb poskytovaných na veřejném pohřebišti včetně stanovení druhů konečných rakví pro ukládání do hrobů a hrodek, a to včetně vložek a vystýlek do rakví, transportních vaků a rubášů, kterých lze pohřbívat pouze v rakvích celodubových nebo z jiných tvrdých dřev, do kterých bude vložena spodní část zinkové vložky, nebo v rakvích kovových s nepropustným dnem,~~

~~cb) jsou-li součástí veřejného pohřebiště hroby, tlečí dobu pro lidské ostatky do nich ukládané v souladu s § 22 odst. 3,~~

d) povinnosti nájemců hrobového místa při záměru zřízení hrobky.

e) podmínky pro povolování exhumace po tlečí době."

~~f) e) povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa a způsob a pravidla užívání zařízení veřejného pohřebiště (např. obřadních síní), pokud je této úpravy třeba,~~

~~gd) povinnosti provozovatele pohřebiště a dalších osob vykonávajících činnosti související se zajištěním řádného provozu veřejného pohřebiště,~~

~~he) povinnosti nájemce hrobového místa, zejména pokud jde o rozsah údržby hrobového místa,~~

~~if) dobu, po kterou je veřejné pohřebiště přístupno návštěvníkům,~~

~~ij) g) omezení vyplývající z územního rozhodnutí o zřízení veřejného pohřebiště,~~

~~kh) je-li veřejné pohřebiště provozováno prostřednictvím právnické nebo podnikající fyzické osoby, informace o této skutečnosti spolu s uvedením jejího jména a adresy, jde-li o fyzickou osobu, nebo názvu a sídla, jde-li o právnickou osobu.~~

l) podmínky pro dohled nad provozovatelem pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti provádět práce podle § 4a odst. 2.

§ 20

Provozovatel pohřebiště je povinen

- a) ~~do hrobu nebo do hrobky pohřbívat pouze lidské pozůstatky nebo ukládat lidské ostatky a~~ provozovat veřejné pohřebiště v souladu se zveřejněným řádem ~~veřejného~~ pohřebiště, tímto zákonem a zvláštními právními předpisy, ¹⁸⁾
- b) ~~stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa pro každého nájemce,~~
- e) ~~zdržet se při kontaktu ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností nebo jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, které sjednaly pohřbení,~~
- ca) vést evidenci související s provozováním veřejného pohřebiště a vypraviteli pohřbu vystavit doklad o pohřbení obsahující číslo hrobu nebo hrobky, jméno, popřípadě jména, a příjmení zemřelého, místo a datum jeho narození, úmrtí, pohřbení a jednoznačnou identifikaci právnické nebo podnikající fyzické osoby, která pohřbení provedla; u jiných lidských pozůstatků vést evidenci v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
- de) v případě, že lidské ostatky nejsou ani po uplynutí stanovené tlecí doby zetlelé, neprodleně zajistit příslušné podklady pro stanovení nové tlecí doby ve smyslu § 22 odst. 3, na jejich základě navrhnout novou tlecí dobu, vyžádat si k ní stanovisko krajské hygienické stanice a na základě tohoto stanoviska upravit odpovídajícím způsobem řád veřejného pohřebiště,
- e)f) v případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat krajský úřad a nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa, a současně informovat krajský úřad a veřejnost o tomto zákazu v místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém,
- f) g) v případě rušení veřejného pohřebiště splnit podmínky § 24 a
1. po podání žádosti o vydání rozhodnutí o zrušení pohřebiště u krajského úřadu ~~1. písemně~~ informovat nájemce hrobových míst o zahájení řízení podle § 24 odst. 1, pokud je mu známa jejich adresa, a současně tuto informaci zveřejnit na místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém,
2. písemně informovat nájemce hrobových míst o vydání rozhodnutí podle § 24 odst. 1 a datu, k němuž má být veřejné pohřebiště zrušeno, pokud je mu známa jejich adresa, a současně tuto informaci zveřejnit na místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém,
3. pokud nájemci hrobových míst před zveřejněním dnem zrušení veřejného pohřebiště nepřemístí lidské ostatky na jiné veřejné pohřebiště, ponechat je ~~nezpopelněné lidské ostatky na místě, urny vybrat a lidské ostatky, které v nich byly obsaženy, uložit do společného hrobu na jiném veřejném pohřebišti, nebo je volně smísit se zemí,~~
4. je-li provozovatelem veřejného pohřebiště obec, informovat vlastníka hrobky, náhrobku a ostatního hrobového zařízení, které jejich vlastník neodstraní do dne zrušení veřejného pohřebiště, že pokud mu je znám, že se do 1 roku o tyto věci nepřihlásí, bude s nimi ~~bude~~ naloženo jako s věcmi opuštěnými; není-li provozovatelem veřejného pohřebiště obec, odevzdat tyto věci obci, na jejímž území se zrušené pohřebiště nachází, ~~obci, spolu s uvedením kontaktních údajů jejich adresou vlastníka, pokud je ke dni náhrobky a ostatní hrobové zařízení, které jejich vlastník neodstraní do dne zrušení veřejného pohřebiště neodstraní,~~ a o tomto postupu předem vlastníka informovat s tím, že pokud se do 1 roku o tyto věci nepřihlásí, bude s nimi naloženo jako s věcmi opuštěnými,
5. pokud má být využito zrušeného veřejného pohřebiště k účelu, při kterém je třeba prohloubit terén, zajistit exhumaci všech lidských ostatků, aby všechny lidské ostatky byly vyzvednuty a jejich uložení na jiném veřejném pohřebišti uloženy do společného hrobu na jiném pohřebišti; a s nalezenými předměty, u nichž se předpokládá, že jsou zhotoveny z drahých kovů, nebo s předměty, které mají kulturně-historickou hodnotu, ponechanými v hrobech a hrobkách, naložit obdobně jako v bodu 4,
6. pokud jsou na pohřebišti zřízených vsypové a rozptylové louky, zajistit přemístění tohoto jejich travního porostu se zeminou a zeminy na jiné veřejné pohřebiště,
- g) provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu umožnit pohřbení nebo uložení lidských ostatků na pohřebišti; provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté související služby.

§ 21

Evidenze související s provozováním veřejného pohřebiště

(1) Evidenze související s provozováním veřejného pohřebiště vedená podle § 20 písm. ca) obsahuje následující údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení zemřelých osob, jejichž lidské ostatky jsou na veřejném pohřebišti uloženy,
- b) místo a datum jejich narození a úmrtí, pokud jsou známy,
- c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
- e) rodné číslo, bylo-li přiděleno,
- d) datum uložení lidských pozůstatků nebo zpopelněných lidských ostatků na pohřebišti veřejném pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, a hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve

nebo transportního vaku; u zpopelněných lidských ostatků druh a číslo urny způsob uložení jejich popela a v případě vsypu i místo jejich uložení,

- e) záznam o nebezpečné nemoci, pokud osoba, jejíž lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy nakažena,
- f) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození rodné číslo nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
- g) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu jejího trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
- h) údaje o hrobce, náhrobku záznamy o skutečnostech uvedených v § 20 odst. 4 a 5, pokud nastaly,
- ~~i) údaje o hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníkovi, pokud je znám,~~
- ij) údaje o skutečnosti uvedené v § 20 písm. de), pokud nastala,
- ~~j) údaje o zákazu pohřbívání a době jeho trvání, pokud byl zákaz vydán,~~
- ~~k) v případě rušení veřejného pohřebiště údaje o skutečnostech uvedených v § 20 písm. fg) bodech 3 až 6, pokud nastaly, v případě rušení pohřebiště.~~

(2) Evidence Provozovatel pohřebiště postupuje při zpracovávání osobních údajů vedených v evidenci související s provozováním veřejného pohřebiště podle § 20 písm. c) musí být vedena průkazně, pravdivě a čitelně ve formě svázané knihy. Zápisy se provádějí bez zbytečného odkladu, zvláštního zákona.¹⁹⁾

§ 22

Ukládání lidských pozůstatků a jejich exhumace

(1) Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:

- a) jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m,
- b) dno hrobu nebo hrobky musí ležet nejméně 0,5 m nad úrovní kolísání hladiny hladinou podzemní vody,
- c) boční vzdálenosti mezi jednotlivými hroby musí činit nejméně 0,3 m,
- d) ~~rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkrupřenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.~~

(2) Provozovatel pohřebiště je oprávněn převzít tělo zemřelého k pohřbení do hrobu nebo hrobky nebo lidské ostatky k uložení pozůstatky k pohřbení do hrobu nebo hrobky jen tehdy, je-li skutečnost úmrtí doložena doloženo úmrtním listem, průvodním listem k přepravě těla zemřelého lidských pozůstatků (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce zemřelého umrtvého; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾. Pro převzetí jiných lidských pozůstatků k pohřbení do hrobu nebo hrobky se postupuje obdobně, přičemž postačí doložení identifikace jiných lidských pozůstatků.

(3) Nežpopelněné lidské ostatky musí být uloženy v hrobě po tlecí dobu, která se zřetelem ke složení půdy musí trvat minimálně 10 let. Konkrétní délku tlecí doby pro veřejné pohřebiště stanoví jeho provozovatel v řádu veřejného pohřebiště na základě výsledků hydrogeologického průzkumu, a vyžádaného stanoviska krajské hygienické stanice a místních zvyklostí.

(4) Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských pozůstatků a vrstva ulehle zemin nad rakví bude činit nejméně 1 m.

(5) Před uplynutím tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány na žádost nájemce hrobového místa jen se souhlasem krajské hygienické stanice, nebo nařídí-li exhumaci v trestním řízení předseda senátu nebo státní zástupce. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby doloží nájemce hrobového místa k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle odstavce 2 a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal; provozovatel pohřebiště zajistí při exhumaci provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.

(6) Pokud jsou lidské ostatky uloženy v hrobu nebo hrobce, není třeba k jejich přemístění v rámci hrobu nebo hrobky, nemá-li být rakev otevřena, souhlasu krajské hygienické stanice.

(7) Lidské Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na veřejném pohřebišti, popřípadě exhumovat, vždy jen se souhlasem provozovatele pohřebiště a způsobem, který odpovídá podmínkám pohřbívání a exhumace na daném veřejném pohřebišti.

§ 23

Zákaz pohřbívání

(1) V případě, že by dalším pohřbíváním mohlo dojít k ohrožení veřejného zdraví nebo vodního hospodářství, může o zákazu pohřbívání v části veřejného pohřebiště nebo na celém jeho území rozhodnout krajská hygienická stanice příslušný orgán státní správy.²⁰⁾

(2) Na veřejném pohřebišti, kde je zakázáno pohřbívání lidských pozůstatků do hrobů podle odstavce 1, lze nadále pohřbívát do hrobek jinými způsoby, pokud orgán, který o zákazu pohřbívání rozhodoval, nerozhodl jinak.

~~(3) Provozovatel pohřebiště je povinen o zákazu pohřbívání neprodleně informovat územně příslušný krajský úřad.~~

§ 24

Zrušení veřejného pohřebiště

(1) Veřejné pohřebiště může být zrušeno jen ve veřejném zájmu a na základě rozhodnutí územně příslušného krajského úřadu, kterým je současně vyhlášen i zákaz pohřbívání, je-li to nutné. Veřejné pohřebiště může být zrušeno až po uplynutí všech dob, pohřbívání, na které se provozovatel pohřebiště zavázal byla hrobová místa přenechat k užívání pronajata, nejdříve však po uplynutí tlecí doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu.

(2) Je-li z důvodu veřejného zájmu výjimečně nutné zrušit veřejné pohřebiště před uplynutím dob uvedených v odstavci 1, je ~~územně příslušný~~ krajský úřad povinen zajistit a uhradit exhumace a převezení lidských ostatků, jakož i přemístění zeminy a travního porostu z rozptylových a vsypových luk, na jiné vhodné veřejné pohřebiště.

(3) Zrušení hrobů a hrobek prohlášených za kulturní památky lze provést pouze po předchozím zrušení jejich prohlášení za kulturní památky Ministerstvem kultury.²¹⁾ Při rušení válečných hrobů se postupuje podle zvláštního právního předpisu.^{21a)}

(4) Náklady spojené s pracemi v souvislosti se zrušením veřejného pohřebiště podle § 20 písm. f) bodů 3, 5 a 6 hradí ten, v jehož zájmu má být veřejné pohřebiště zrušeno.

(5) V případě, že obci byly předány hrobky, náhrobky a hrobová zařízení podle § 20 písm. f) bodu 4 nebo cenné předměty podle § 20 písm. f) bodu 5, obec s těmito věcmi naloží jako s věcmi opuštěnými, ~~neprůhlásí-li se o ně vlastník do 1 roku od jejich převzetí.~~²²⁾

(6) Pokud je provozovatel pohřebiště povinen postupovat podle § 20 písm. f) bodu 6, musí provést u rozptylové louky skrývku a přemístění porostu a zeminy do hloubky 10 cm, u vsypové louky skrývku a přemístění travního porostu a zeminy do hloubky odpovídající nejnižší úrovni uložení ~~zpopelněných~~ lidských ostatků.

§ 25

Užívání hrobového místa

(1) Nájem hrobového místa (dále jen "nájem") vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi provozovatelem pohřebiště jako pronajmatelem a nájemcem (dále jen "smlouva o nájmu"). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a ~~musí obsahovat výši nájemného a výši úhrady za služby spojené s nájmem, pokud je provozovatel pohřebiště poskytuje.~~

(2) V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro veřejné pohřebiště, na němž se hrob nachází.

(3) Nájem hrobového místa lze sjednat i na dobu předcházející pohřbení nebo uložení urny. Podnájem hrobového místa je zakázán.

~~(4) Provozovatel pohřebiště je povinen během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz veřejného pohřebiště. O takovémto připravovaném nebo již provedeném zásahu je provozovatel pohřebiště povinen neprodleně písemně vyrozumět nájemce.~~

(5) Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a oznamovat provozovateli pohřebiště veškeré změny údajů potřebných pro vedení evidence veřejného pohřebiště.

~~(5) Právo nájmu hrobového místa (6) Je-li nájemcem fyzická osoba, přechází nájemné na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěřenský fond určený nájemcem, její dědice. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho právnícká osoba, přechází právo nájmu na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, nájem na jejího právního nástupce. Dědic nebo právní nástupce~~

nájemce je povinná povinen sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu nové údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště; to platí i pro správce svěřenského fondu.

(67) Provozovatel pohřebiště může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu hrobového místa hrobu, kde dosud neuplynula stanovená tlečící doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval.

(78) Provozovatel pohřebiště je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci na veřejném pohřebišti způsobem, který je v místě obvyklý, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu a po dobu minimálně jednoho roku od uplynutí tlečící doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu a odkaz na uveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo. Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy o nájmu, může provozovatel pohřebiště jeho návrh odmítnout jen v případě, že

(8) Jestliže a) nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení doby trvání smlouvy o nájmu a plně neplní své povinnosti uvedené v odstavci 4, může podle odstavce 5,

b) nájemce neuhradil dlužné nájemné nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel pohřebiště jeho návrh odmítnout jen v případě, písemně vyzval, nebo

e) má-li být veřejné pohřebiště zrušeno podle § 24 odst. 1-

(9) Pokud si nájemce po skončení nájmu neodebere hrobové zařízení včetně urny, postupuje provozovatel pohřebiště podle § 20 písm. g) bodů 4 a 5 obdobně.

HLAVA IV

DOZOR NAD DODRŽOVÁNÍM ZÁKONA

Díl 1

Dozor v pohřebnictví

§ 25a

(1) Dozor nad dodržováním povinností právnických nebo podnikajících fyzických osob stanovených v

a) § 4 odst. 1 písm. b), c) a e) provádí ministerstvo.

b) § 4 odst. 1 písm. a) a g) provádí krajská hygienická stanice.

c) § 4 odst. 1 písm. h) provádí krajský úřad.

(2) Dozor nad dodržováním povinností provozovatelů pohřebních služeb, krematorií, osob provádějících konzervaci a balzamací a poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb podle § 4 odst. 3, stanovených v

a) § 7 odst. 1 písm. a), c), d), g) a h), § 8 odst. 1 a 2, § 9 odst. 1, § 11 písm. a), § 14 odst. 3 písm. a), c), e), f) a g) a v § 20 písm. b) provádí ministerstvo.

b) § 6 odst. 4, § 7 odst. 1 písm. b), § 10a a v § 14 odst. 3 písm. b) provádí živnostenský úřad.

c) § 7 odst. 1 písm. f), j), k) a l), § 7 odst. 4, § 14 odst. 3 písm. d) a v § 15 odst. 2 a 3 provádí krajská hygienická stanice.

d) § 4 odst. 3 a 5, § 5 odst. 6 a v § 9 odst. 1 provádí krajský úřad.

(3) Dozor nad dodržováním povinností provozovatelů pohřebiště a právnických nebo podnikajících fyzických osob při provozování pohřebiště stanovených v § 18 odst. 2 a 3, § 19 odst. 1, § 20 písm. a), c), d), e), f) a g) a v § 22 odst. 3 a 5 provádí krajský úřad.

(4) Zjistí-li orgán uvedený v odstavcích 1 až 3 nedostatky, může podle povahy zjištěného nedostatku rozhodnutím uložit osobě opatření k nápravě a stanovit lhůtu k uskutečnění opatření k nápravě.

(5) Osoba, které bylo uloženo opatření k nápravě, je povinna neprodleně oznámit orgánu uvedenému v odstavcích 1 až 3 způsob plnění a splnění uloženého opatření.

(6) Odvolání proti rozhodnutí o uložení opatření k nápravě nemá odkladný účinek.

Díl 2

Přestupky"

SANKCE

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba ~~Přestupku se dopustí přestupku tím, že ten, kde~~

- a) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. a) upraví, konzervuje, balzamuje nebo vystaví tělo zemřelého nakažená) upravuje lidské pozůstatky osoby, která byla v době úmrtí nakažena nebezpečnou nemocí,~~
- b) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. c) vystaví(b) ukládá nebo vystavuje konzervované nebo balzamované lidské pozůstatky do pohřbení v rozporu s podmínkami stanovenými osobou, která konzervaci nebo balzamaciprováděla,~~
- e) ~~vystavuje lidské pozůstatky před pohřbením, nejde-li o výjimky stanovené v § 4 odst. 1 písm. e),~~
- c) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. d) odstraní(d) odstraňuje z lidských pozůstatků nesnímatelné náhrady,~~
- d) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. e) provede trvalé uložení lidských pozůstatků nebo jejich zpopelnění(e) nakládá s lidskými pozůstatky kontaminovanými radionuklidy v rozporu s pokyny Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,~~
- f) ~~provádí pohřbení jiným způsobem než uvedeným v § 2 písm. e),e),~~
- e) g) ~~přepravuje lidské pozůstatky v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f)požadavky stanovenými v § 9,~~
- h) ~~nezajišťuje údržbu hrobového místa i přes písemné upozornění provozovatele pohřebiště, nebo~~
- i) ~~zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění pozůstatých a veřejnosti,~~
- f) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,~~
- g) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci,~~
- h) ~~v rozporu s § 5 odst. 6 neinformuje neprodleně příslušnou obec o skutečnostech uvedených v § 5 odst. 1.~~

(2) Za přestupky podle odstavce 1 písm. ~~b) a) až g) e) lze uložit pokutu až do 100 výše 20 000 Kč a za přestupky podle odstavce 1 písm. a), d), e), f), g), h) a i) pokutu až do výše 50 000 Kč.~~

(3) ~~O řízení ve věcech přestupků, o podmínkách odpovědnosti za přestupky, jakož i o příslušnosti k projednávání přestupků platí obecné předpisy.²³⁾~~

(4) ~~Za přestupek podle odstavce 1 písm. h) pokutu do 70 000 Kč.~~

§ 27

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. a) upraví, konzervuje, balzamuje nebo vystaví tělo zemřelého nakažené nebezpečnou nemocí,~~
- b) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. b) konzervuje, balzamuje nebo vystaví lidské pozůstatky, a to i konzervované nebo balzamované, nebo v rozporu s § 4 odst. 1 písm. c) vystaví lidské pozůstatky před pohřbením,~~
- c) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. e) provede trvalé uložení lidských pozůstatků nebo jejich zpopelnění jiným způsobem než uvedeným v § 2 písm. e),~~
- d) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,~~
- e) ~~v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.~~

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba provozující pohřební službu se dopustí přestupku tím, že

- a) ~~má umístěny chladicí nebo mrazicí zařízení a místnosti pro úpravu těla zemřelého v prostorách a areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb v rozporu s § 6 odst. 4,~~
- b) ~~nesplní povinnost upravit tělo zemřelého nebo použít k ukládání lidských pozůstatků do pohřbení rakve a zařízení podle § 7 odst. 1 písm. a),~~
- c) ~~v rozporu s § 7 odst. 1 písm. b) nevdává před zahájením provozu řád pro provozování pohřební služby, tento řád nebo jeho změna nejsou schváleny krajskou hygienickou stanicí nebo tento řád nebo jeho změnu nezveřejní na viditelném místě,~~
- d) ~~v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) sednává pohřbení, a to i prostřednictvím jiné osoby, v areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb,~~
- e) ~~neuloží lidské pozůstatky v rakvi nebo v jiné obdobné schránce nebo k jejich uložení nepoužije chladicí nebo mrazicí zařízení podle § 7 odst. 1 písm. f),~~

- f) nepředá provozovateli krematoria nebo pohřebiště spolu s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky doklad o úmrtí nebo identifikaci jiných lidských pozůstatků podle § 7 odst. 1 písm. g).
- g) nezajistí pro vypravitele pohřbu podmínky pro úpravu těla zemřelého a pro uložení lidských pozůstatků do rakve podle § 7 odst. 1 písm. h).
- h) nevede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 7 odst. 1 písm. j) a § 7 odst. 4.
- i) nedodržuje požadavky na technické vybavení podle § 7 odst. 1 písm. k).
- j) neprovádí dezinfekci provozních prostor, místnosti pro úpravu těla zemřelého, chladicího a mrazicího zařízení, pracovních pomůcek a vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 7 odst. 1 písm. l).
- k) v rozporu s § 8 odst. 1 nezajistí při převozech na místo pohřbení nebo při vystavení těla zemřelého jeho oblečení do šatů nebo rubáše nebo, není-li obléknutí možné, důstojné zahalení a uložení v konečné rakvi.
- l) v rozporu s § 8 odst. 2 nezajistí, aby byly lidské pozůstatky uloženy do neprodyšně uzavřené rakve nebo uloženy v chladicím, popřípadě mrazicím, zařízení, pokud přeprava nekonzervovaných nebo nebalzamovaných lidských pozůstatků přesahuje dobu 8 hodin nebo vzdálenost 500 km, nebo
- m) přepravuje lidské pozůstatky nebo exhumované nezpopelněné lidské ostatky v rozporu s § 9 odst. 1.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba provádějící balzamování a konzervaci se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10a nevydá před zahájením provozu řád pro provádění se nepovažuje jednání v něm uvedené, které je správním deliktem postižitelným podle zvláštního právního předpisu.²⁴⁾

§ 27

Při porušení povinností provozovatelem pohřební služby, krematoria nebo osobou provádějící balzamace a konzervace se postupuje podle zvláštního právního předpisu.²⁴⁾

§ 28

(1) balzamace a konzervace, tento řád nebo jeho změna nejsou schváleny krajskou hygienickou stanicí nebo tento řád nebo jeho změnu nezveřejní na viditelném místě.

(4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba provozující krematorium se dopustí přestupku tím, že

- a) poruší povinnost podle § 14 odst. 3 písm. a) zpopelňovat v krematoriu pouze lidské pozůstatky nebo exhumované lidské ostatky.
- b) v rozporu s § 14 odst. 3 písm. b) nevydá před zahájením provozu řád krematoria, řád krematoria nebo jeho změna nejsou schváleny krajskou hygienickou stanicí nebo tento řád nebo jeho změnu nezveřejní na viditelném místě.
- c) neuloží lidské pozůstatky do zpopelnění pouze v konečné rakvi do chladicího nebo mrazicího zařízení podle § 14 odst. 3 písm. d).
- d) nezajistí splnění povinnosti související s označováním rakve podle § 14 odst. 3 písm. e).
- e) nevystaví vypraviteli pohřbu doklad o zpopelnění včetně všech náležitostí podle § 14 odst. 3 písm. f).
- f) nesplní některou z povinností podle § 14 odst. 3 písm. g) související s uložení lidských ostatků do urny.
- g) nevede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 15 odst. 2 nebo 3.

(5) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba zajišťující v souladu s § 18 odst. 2 provoz veřejného pohřebiště se dopustí přestupku tím, že

- a) neoznámí bezodkladně provozovateli pohřebiště, že lidské ostatky ani po uplynutí tlecí doby nejsou zetlelé podle § 18 odst. 2.
- b) neprovozuje veřejné pohřebiště v souladu s řádem veřejného pohřebiště podle § 19 odst. 1.
- c) v rozporu s § 20 písm. a) pohřbívá do hrobu nebo do hrobky jiné než lidské pozůstatky nebo ukládá jiné než lidské ostatky.
- d) nevede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 21 odst. 1, nebo
- e) nesplní při exhumaci lidských ostatků některou z povinností podle § 22 odst. 5.

(6) Provozovatel pohřebiště se dopustí přestupku tím, že

- a) nevydá před zahájením provozu řád pohřebiště podle § 19 nebo neprovede jeho změnu podle § 18 odst. 3, nebo vydá řád pohřebiště nebo jeho změnu bez zveřejnění v místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém.

- b) neprovozuje veřejné pohřebiště v souladu s řádem veřejného pohřebiště podle § 19 odst. 1,
- c) v rozporu s § 20 písm. a) pohřbívá do hrobu nebo do hrobky jiné než lidské pozůstatky nebo ukládá jiné než lidské ostatky,
- d) neprodleně nezajistí příslušné podklady pro stanovení nové tlečí doby a na jejich základě nenavrhne novou tlečí dobu nebo si nevyžádá k návrhu nové tlečí doby stanovisko krajské hygienické stanice a neupraví odpovídajícím způsobem řád veřejného pohřebiště podle § 20 písm. d),
- e) neinformuje krajský úřad, nájemce hrobových míst nebo veřejnost o zákazu pohřbívání podle § 20 písm. e),
- f) nesplní v případě rušení pohřebiště některou z povinností podle § 20 písm. f),
- g) neumožní provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu pohřbení nebo uložení lidských ostatků na pohřebišti podle § 20 písm. g),
- h) nevede evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků podle § 21 odst. 1, nebo
- i) neuloží nezpopeľněné lidské ostatky v hrobě po tlečí dobu podle § 22 odst. 3.

(7) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která provozuje pohřební službu, provádí balzamace nebo konzervace, provozuje krematorium, nebo je provozovatelem veřejného pohřebiště, se dopustí přestupku tím, že poruší při kontaktu s pozůstalými některou z povinností podle § 7 odst. 1 písm. d), § 11 písm. a), § 14 odst. 3 písm. c) a § 20 písm. b).

(8) Poskytovatel uvedený v § 4 odst. 3 se dopustí přestupku tím, že

- a) nepředá lidské pozůstatky umyté, a byla-li provedena pitva, zašité podle § 4 odst. 3 písm. a),
- b) bezúplatně nezajistí možnost úpravy těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve ve vhodné místnosti nebo neumožní nezbytnou hygienickou očistu podle § 4 odst. 3,
- c) nezajistí uložení lidských pozůstatků podle § 4 odst. 5, nebo
- d) přepravuje lidské pozůstatky nebo exhumované nezpopeľněné lidské ostatky v rozporu s § 9 odst. 1.

(9) Osoba, u které je tělo zemřelého uloženo, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 5 odst. 6 neinformuje neprodleně obec o skutečnostech uvedených v § 5 odst. 1.

(10) Za přestupky podle odstavců 1 až 9 lze uložit pokutu do 200 000 Kč. Dopustí-li se právnická nebo podnikající fyzická osoba přestupku podle odstavců 1 až 5 opakovaně, uloží se pokuta do 500 000 Kč.

§ 28

(1) Přestupky fyzických osob podle § 26 projednává obecní úřad.

(2) Přestupky právnických nebo podnikajících fyzických osob podle

- a) § 27 odst. 1 písm. b) a c), § 27 odst. 2 písm. b), d), f), g), k) až m), § 27 odst. 4 písm. a), d) až f) a § 27 odst. 7 projednává ministerstvo,
- b) § 27 odst. 1 písm. e), § 27 odst. 5, 6, 8 a 9 projednává krajský úřad,
- c) § 27 odst. 1 písm. a) a d), § 27 odst. 2 písm. e), h) až j) a § 27 odst. 4 písm. c) a g) projednává krajská hygienická stanice,
- d) § 27 odst. 2 písm. a) a c), § 27 odst. 3 a § 27 odst. 4 písm. b) projednává obecní živnostenský úřad.

(3) Porušení povinností uvedených v § 4 odst. 1 písm. e), g) a h), § 7 odst. 1 písm. c), § 7 odst. 2, § 11 písm. b) a c) a v § 14 odst. 3 písm. a), e) a g) se považuje za závažný způsob porušení podmínek stanovených zvláštním právním předpisem²⁹⁾.

(4) Přestupek je spáchán opakovaně, pokud byl spáchán do 1 roku od právní moci rozhodnutí, jímž byla tomu, kdo se ho dopustil, uložena pokuta za přestupek podle tohoto zákona.

(5) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.

Při dozoru nad činností provozovatele pohřebiště a při vymáhání povinností stanovených provozovateli pohřebiště tímto zákonem se v případě, že provozovatelem pohřebiště je obec, postupuje podle zvláštního právního předpisu.²⁶⁾

(2) Je-li provozovatelem pohřebiště registrovaná církev nebo náboženská společnost, vykonává dozor nad její činností podle tohoto zákona územně příslušný krajský úřad, který rovněž vymáhá splnění uložených povinností.

(3) Při výkonu dozoru podle odstavce 2 je územně příslušný krajský úřad oprávněn

- a) požadovat poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru, a to ve stanovených lhůtách,
- b) požadovat splnění povinností stanovených tímto zákonem; není-li náprava zjednána, zabezpečit náhradní výkon na náklad provozovatele pohřebiště, jestliže uloženou povinnost může splnit někdo jiný,

e) není-li splnění povinnosti podle povahy věci možné nebo účelné zabezpečit podle písmene b), vymáhat splnění povinnosti postupným ukládáním pokut rozhodnutími vydanými ve správním řízení; úhrn uložených pokut nesmí převýšit předpokládané náklady na plnění povinnosti způsobem uvedeným v písmenu b),

d) v odůvodněných případech upustit od vymáhání nákladů a povinností provozovatele pohřebiště podle písmen b) a e).

(zkráceno - text neobsahující změny byl vypuštěn)

§ 30

(1) Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, použijí se pro občanskoprávní vztahy podle tohoto zákona ustanovení občanského zákoníku.

(2) Pokud se v tomto zákoně požaduje předložení listu o prohlídce zemřelého, nahrazuje jej u těla plodu po ukončení těhotenství, které vykazovalo známky života, identifikace obdobná identifikaci jiných lidských pozůstatků.

(3) Krajským úřadem příslušným podle § 3 odst. 4 a 5, § 18 odst. 3, § 20 písm. e), § 20 písm. f) bodu 1, § 24 odst. 1 a 2 a § 25a odst. 3 je krajský úřad, v jehož správním obvodu je dané pohřebiště.

(zkráceno - text neobsahující změny byl vypuštěn)

§ 31

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo pro místní rozvoj vydá vyhlášku k provedení § 56 odst. 4 a 3, § 10 odst. 3 a § 13 odst. 3.

(zkráceno - text neobsahující změny byl vypuštěn)

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

~~2) Vyhláška č. 19/1988 Sb., o postupu při úmrtí a o pohřebnictví.~~

3) ~~§ 3/2002/308/1994 Sb., o svobodě náboženského vyznání náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.~~

~~Zákon č. 161/1992 Sb., o registraci církví a náboženských společností, ve znění pozdějších předpisů.~~

4) § 84 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

4a) § 80 odst. 1 písm. j) zákona č. 258/2000 Sb., ve znění zákona č. 274/2003 Sb.

5) § 40 zákona č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě.

6) Příloha č. 3 k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

7) ~~Vyhláška č. 176/2009/24/1994 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, organizace vzdělávání v rekvalifikačním zařízení bližších podmínkách zabezpečování rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a způsob jeho ukončení zaměstnanců, ve znění vyhlášky č. 324/1992 Sb.~~

8) Zákon č. 258/2000 Sb.

9) § 52 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

10) Trestní řád.

11) ~~Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

Vyhláška č. ~~341/2014~~~~402/1995~~ Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

12) Mezinárodní Ujednání o přepravě mrtvol, vyhlášené pod č. 44/1938 Sb.

Dohoda o převozu těl zemřelých, vyhlášená pod č. 22/2012 Sb. m. s.

~~14) Zákon č. 183/2006 Sb., o 13) — Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.~~

~~14) § 32 odst. 1 písm. e) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů zákona č. 83/1998 Sb.~~

15) Například zákon č. 201/2012~~309/1994~~ Sb., o ochraně ovzduší, ~~před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.~~

~~16) § 35 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

~~17) § 54 zákona č. 50/1976 Sb.~~

18) Například zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

~~19) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.~~

20) Zákon č. 258/2000 Sb.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

21) § 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zákona č. 132/2000 Sb.

21a) Zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

~~26) 22) § 135 občanského zákoníku.~~

~~23) Zákon č. 372/2011~~~~200/1990~~ Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

~~27) § 91 zákona~~Zákon č. 372/2011~~74/1967~~ Sb.

~~28) Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.~~

~~29) § 58 odst. 2 a 3 zákona č. 24) — Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.~~

~~25) § 123 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).~~